

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2004-2005

23 november 2004

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN, BESTUURSZAKEN, INSTITUTIONELE EN BESTUURLIJKE HERVORMING EN DECREETSEVALUATIE

Vraag om uitleg van de heer Johan Sauwens tot de heer Yves Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de verdere implementatie van het project Beter Bestuurlijk Beleid

Vraag om uitleg van de heer Jan Verfaillie tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over het retroactief verhogen van een gemeentebelasting

Vraag om uitleg van mevrouw Marleen Vanderpoorten tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de eventuele verplichting voor de gemeenten om bij de verkiezingen van 2006 het elektronisch stemmen in te voeren

Vraag om uitleg van de heer Mark Demesmaecker tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over het veralgemenen van het elektronisch stemmen

Vraag om uitleg van de heer Mark Demesmaecker tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de werking van intergemeentelijke dienstverlenende verenigingen

Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Bestuurszaken, Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Decreetsevaluatie

Dinsdag 23 november 2004

Voorzitter: de heer Norbert De Batselier

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 13.34 uur.*

Vraag om uitleg van de heer Johan Sauwens tot de heer Yves Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de verdere implementatie van het project Beter Bestuurlijk Beleid

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Sauwens tot de heer Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de verdere implementatie van het project Beter Bestuurlijk Beleid.

De heer Sauwens heeft het woord.

De heer Johan Sauwens: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, ik stel deze vraag omdat de Vlaamse ambtenaren en een deel van het werkveld zich regelmatig vragen stellen.

Het project Beter Bestuurlijk Beleid startte een vijftal jaar geleden als een breed hervormingstraject. Ondertussen zijn drie basisdecreten goedgekeurd: het kaderdecreet bestuurlijk beleid, het decreet op de strategische adviesraden en het comptabiliteitsdecreet.

In uitvoering van het kaderdecreet bestuurlijk beleid werden een hele reeks intern of extern verzelfstandigde agentschappen opgericht. Onze fractie, ook al zaten we in de oppositie, heeft zich nooit uitgesproken tegen de plannen. We konden ons vinden in de hervorming omwille van de algemene

uitgangspunten: de wil om te responsabiliseren, de een-op-een-relatie, de indeling in homogene beleidsdomeinen, de afslanking van de kabinetten en de aanpassing van de wet van '54 op de controle van de openbare instellingen.

Het regeerakkoord stelt dat dit hervormingstraject, in overleg met de ambtenaren, zal worden uitgevoerd met respect voor de principes van het kaderdecreet bestuurlijk beleid. Het regeerakkoord stelt ook een vrij strakke timing voorop: de beleidsdomeinen die in al hun onderdelen operationeel zijn, zullen in werking treden op 1 januari 2005; de andere beleidsdomeinen zullen volgen op 1 januari 2006.

Er is een probleem met de IVA's met rechtspersoonlijkheid. Mevrouw Van Hecke heeft de vorige legislatuur in deze commissie een lange kruistocht gevoerd tegen de IVA's en heeft een aantal juridische argumenten ontwikkeld. Intussen is ook duidelijk geworden dat de IVA's met rechtspersoonlijkheid een belangrijke budgettaire weerslag hebben, omwille van de herschikking van personeelsstatuten. In het regeerakkoord staat dat de beslissing om rechtspersoonlijkheid te geven, zal worden herzien.

Mijnheer de minister-president, de eerste beslissing die de regering heeft genomen – u moet zich niet aangevallen voelen, want ik heb dat vroeger nog meegemaakt –, stond haaks op het regeerakkoord. Bij de samenstelling van de regering en de verdeling van de bevoegdheden werd weinig rekening gehouden met de voorgestelde homogene beleidsdomeinen.

Op 15 oktober heeft de Vlaamse Regering beslist een ministerieel comité met betrekking tot de implementatie van de bestuurlijke hervormingen op

Sauwens

te richten, waarschijnlijk met de overweging dat een breed project moet worden gesteund door de regering en niet enkel mag worden overgelaten aan de minister van Bestuurszaken. Dit ministerieel comité moet de hervorming en de concrete uitvoering opvolgen.

Het is een omslachtig geheel dat vrij veel overleg vraagt en waarbij duizenden mensen betrokken zijn. Mijnheer de minister-president, zal de timing worden gehaald? Welke beleidsdomeinen zullen op 1 januari 2005 in werking treden?

Wat zijn de argumenten om de indeling in 13 beleidsdomeinen niet te volgen? Welke criteria zullen worden gehanteerd om nieuwe beleidsdomeinen af te bakenen? Is het mogelijk dat het aantal homogene beleidsdomeinen kan worden uitgebreid?

Mijnheer de voorzitter, ik herinner me de discussie van vier jaar geleden.

De voorzitter: Ik heb gelijk gekregen.

De heer Johan Sauwens: Het is de vraag wat het beste is voor Vlaanderen.

De voorzitter: Ik wist dat daar niet voor gekozen zou worden.

De heer Johan Sauwens: We zullen later deze discussie verder voeren.

Mijnheer de minister-president, welke gevolgen heeft de mogelijke aanpassing van de beleidsdomeinen op de oprichting van de strategische adviesraden? Zal het principe van een strategische adviesraad per beleidsdomein worden gehandhaafd?

Zijn er reeds initiatieven genomen in verband met de IVA's met rechtspersoonlijkheid, om eventueel een andere vorm van verzelfstandiging te zoeken?

Mijnheer de minister-president, kunt u duidelijkheid verschaffen over de budgettaire impact van de BBB-operatie?

In het parlement, maar vooral binnen de administratie zijn er hevige voor- en tegenstanders van deze hervorming. De vorige regering heeft een

beslissing genomen, en het nieuwe regeerakkoord sluit zich aan bij deze principes en wil het project voortzetten. Degenen die de hele operatie op dit ogenblik nog in vraag stellen, bewijzen Vlaanderen geen dienst. Er is veel communicatie georganiseerd, zowel naar topambtenaren, het werkveld als alle betrokken medewerkers.

Het zou goed zijn dat de regering zo snel mogelijk duidelijkheid verschaft en de operatie BBB in een hogere versnelling zet. Het beleid moet gericht zijn op grotere klantvriendelijkheid en efficiënter bestuur in Vlaanderen.

De voorzitter: Minister-president Leterme heeft het woord.

Minister-president Yves Leterme: Mijnheer de voorzitter, geachte leden, uit de documenten blijkt dat de heer Sauwens reeds jaren een bijzondere belangstelling aan de dag legt voor de goede werking van de overheid en de modernisering van de structuren van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap en van de VOI's. Ik dank hem voor zijn vraag.

Mijnheer Sauwens, in het regeerakkoord staan geen loze zaken. We scharen ons achter de BBB-hervorming. De Vlaamse Regering zal die hervorming uitvoeren. Ze is een van de belangrijkste wegen om de klantvriendelijkheid en een aantal andere doelstellingen van ons beleid inzake de werking van de overheidsadministratie waar te maken.

Er zijn twee elementen die ons hebben aangezet tot een herstructurering van de procedure. De eerste is de absolute zekerheid inzake het draagvlak, ook binnen de administratie, over bepaalde opties die zouden worden genomen. Op 22 oktober 2004 hebben we beslist om een paritair comité van ambtenaren-generaal te vormen met vertegenwoordigers van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap en de VOI's. Daarnaast wil ik absolute duidelijkheid over de budgettaire impact vooraleer ik echt ter zake kan komen. Het gaat daarbij zowel om de eenmalige als de structurele uitgaven, de verloning, vragen om een bijkomende versterking van de administratie, de hervorming van Orafin. Daarover doen een aantal cijfers de ronde, onder andere over de extra uitgaven die zouden samenhangen met het comptabiliteitsdecreet. Die twee elementen hebben ertoe geleid dat de Vlaamse Regering heeft beslist de procedure aan te passen, zodat op die punten een overzichtelijk antwoord kan worden gegeven.

Leterme

Mijnheer Sauwens, we zullen de timing respecteren. Op 1 januari 2005 zal er echter nog geen enkel beleidsdomein volwaardig volgens het BBB in werking treden. Aan een aantal beleidsoverschrijdende en specifieke randvoorwaarden zal op dat moment nog niet voldaan zijn. We zijn wel vast van plan om de einddatum – 1 januari 2006 – te respecteren.

Bij de vorming van de Vlaamse Regering had ik twee grote doelstellingen voor ogen. De regering zou tien leden bevatten en geen elf. Dat was niet evident. Uiteindelijk heb ik mijn slag thuisgehaald. Daarnaast heb ik geprobeerd om in belangrijke mate rekening te houden met de indeling in beleidsdomeinen. Als de huidige verdeling wordt getoetst aan hetgeen was vooropgezet, zult u zien dat acht van de dertien beleidsdomeinen in een een-op-een-relatie herkenbaar zijn. Ik geef toe dat dit niet perfect gelukt is. Dit heeft te maken met evenwichten in de coalitie, waarin vijf politieke partijen zitten en drie kartels zitten. Er spelen ambities inzake bevoegdheidsdomeinen, zowel op het domein van de betrokken partijen als op dat van de betrokken titularissen. Soms zijn die moeilijk inpasbaar in de vooropgestelde indeling. Dit heeft geleid tot een politieke arbitrage, waarbij niet volledig rekening kon worden gehouden met de indeling in dertien beleidsdomeinen. We zullen die indeling aanpassen op 3 december 2004. Ik vermoed dat die niet zo verschillend zal zijn. Er zullen een aantal beperkte herschikkingen gebeuren.

Mijnheer Sauwens, wat de criteria betreft om de beleidsdomeinen af te bakenen, weet u beter dan ikzelf dat het kaderdecreet BBB bepaalt dat de Vlaamse Regering effectief die homogene beleidsdomeinen vaststelt als basis voor de indeling van de organisatiestructuur van de Vlaamse administratie. We zullen een evaluatie doen om na te gaan of die dertien beleidsdomeinen behouden kunnen worden.

De evaluatie zal gebeuren aan de hand van drie principes. Er wordt gekeken naar de homogeniteit van de beleidsdomeinen. Door het streven naar de een-op-een-relatie zijn er een aantal ministeriële portefeuilles die een zekere mate van heterogeniteit vertonen. Toch trachten we die homogeniteit zo herkenbaar mogelijk uit de hervorming te halen. Daarnaast is het de bedoeling dat de één-op-één-relatie tussen het politieke en administratieve niveau

zo veel mogelijk wordt benaderd. Agentschappen moeten eenduidig worden aangestuurd. Ten slotte moeten de overheadkosten worden beheerst, vooral die die zijn verbonden aan de management-ondersteunende diensten. Het besluit van 7 mei 2004 moet door de Vlaamse Regering nog worden bevestigd. Op 3 december zullen we dat werk doen aan de hand van voorgaande criteria.

De mogelijkheid bestaat dat de homogene bevoegdheidsdomeinen worden uitgebreid. De voorbereidende werkzaamheden laten uitschijnen dat dit vermoedelijk in zeer beperkte mate zal gebeuren.

Werden er initiatieven genomen om de IVA's met rechtspersoonlijkheid een andere vorm van verzelfstandiging te geven? Dat is nog niet gebeurd. Dat heeft te maken met het feit dat de precieze budgettaire implicaties van het BBB nog niet bekend zijn. Ik heb daarover cijfers per IVA opgevraagd. Voor elk IVA wordt ook onderzocht of de rechtspersoonlijkheid nodig is voor de goede werking ervan. Dat laatste gebeurt in samenwerking met de voor elke IVA bevoegde minister. Er moet duidelijkheid komen. Maar als we extra pensioenuitgaven kunnen vermijden door andere vormen van verzelfstandiging uit te werken, dan zullen we dat zeker doen.

Een eerste raming van de budgettaire impact van het BBB is op 23 april 2004 door de administratie afgeleverd. Voor de eenmalige uitgaven komt men uit op iets meer dan 60 miljoen euro, voor de recurrente uitgaven ongeveer 25 miljoen euro. Uit onderzoek is gebleken dat de ramingen behoorlijk ruw zijn, en vatbaar zijn voor discussie. Volgens Orafin bedraagt de foutmarge enkele tientallen miljoenen euro's. Dit onderzoek wordt nu nader onderzocht. Het is de bedoeling om het BBB op een budgettair neutrale wijze door te voeren. Dat is voor mij erg belangrijk. We zullen slechts starten als daarover zekerheid bestaat. Het heeft me overigens een beetje verwonderd dat deze doelstelling nog niet helemaal is verworven.

De voorzitter: De heer Sauwens heeft het woord.

De heer Johan Sauwens: Hoe overlegt men met de administratie? Er heerst nogal wat onrust.

De voorzitter: Minister-president Leterme heeft het woord.

Minister-president Yves Leterme: De onrust is begrijpelijk, maar niet nodig. We kiezen voluit voor het BBB. Wel gaan we voorzichtig te werk, zowel inzake de administratieve aanpak als wat de budgettaire impact betreft. Op 22 oktober is een ministerieel comité opgericht dat in samenspraak met het paritair samengesteld comité van ambtenaren-generaal zal optreden. De top van de administratie is dus bij de zaak betrokken. Op de volgende vergadering van het sectorcomité zal het BBB worden geagendeerd. Ik vermoed dat we de komende weken een aantal beslissingen kunnen nemen. 3 december is een eerste belangrijke datum. In de loop van de maand december zal reeds veel duidelijkheid worden verschaft.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

- *De vergadering wordt geschorst om 13.52 uur.*
- *De vergadering wordt hervat om 14.00 uur.*

Vraag om uitleg van de heer Jan Verfaillie tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over het retroactief verhogen van een gemeentebelasting

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Verfaillie tot de heer Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over het retroactief verhogen van een gemeentebelasting.

De heer Verfaillie heeft het woord.

De heer Jan Verfaillie: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, dames en heren, mijn vraag om uitleg bestaat uit twee delen. Het eerste deel heb ik u overgemaakt via de schriftelijke versie van mijn vraag. Het tweede deel niet, maar het loopt ermee gelijk en ik krijg daarover verontrustende signalen.

De Waalse gemeente Lessen moet ongeveer 1700 euro gemeentebelasting plus verwijlrente en gerechtskosten terugbetalen aan een inwoner. Dit werd beslist door de fiscale rechtbank van Bergen. De gemeente Lessen keurde de verhoging van de gemeentebelasting voor het inkomstenjaar 2001

pas goed op 23 februari 2001. De gemeente verhoogde daarbij het tarief van de gemeentelijke opcentiemen van 7 naar 8 percent. De fiscale rechtbank oordeelde dat de ultieme datum voor goedkeuring van het belastingreglement 31 december 2000 is. Dat is ook de uiterste datum voor de goedkeuring van de federale personenbelasting waarop de gemeentelijke opcentiemen worden geheven. Alhoewel dit vonnis werd uitgesproken door een Waalse rechtbank, kan het ook gevolgen hebben voor de Vlaamse steden en gemeenten.

Ik wil ook de link maken met de op til staande Elia-heffing, waarvan de procedure tot op heden nog niet helemaal is afgerond. De federale regering heeft de gemeenten beloofd dat ze gedurende een termijn van acht maanden mogen inschrijven, namelijk tussen 1 mei en 31 december. Heel wat gemeenten hebben die middelen al op hun begroting en meerjarenplanning ingeschreven. Met het vonnis in het achterhoofd, vrees ik echter dat door het talmen van de federale overheid de gemeenten opnieuw het kind van de rekening zullen zijn. De premier had de Elia-heffing al aangekondigd in de beleidsverklaring van 2002, maar het is nog steeds niet afgerond. Mijnheer de minister, u bent de advocaat van de gemeenten en ik had dan ook graag uw mening gekend. Hebt u daarover gepraat met uw federale collega's?

Mijnheer de minister, bent u op de hoogte van het vonnis van de fiscale rechtbank in Bergen? Hebt u de eventuele gevolgen voor de Vlaamse steden en gemeenten laten onderzoeken?

De voorzitter: Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen: Mijnheer de voorzitter, dames en heren, mijnheer Verfaillie, het is de tweede keer dat u een dergelijke belastingtechnische vraag stelt. Veertien dagen geleden stelde u al een actuele vraag over het vonnis inzake tweede verblijven. Ik moet in mijn antwoord dezelfde basishouding aannemen. Het vonnis verbaast ons ook omdat het ingaat tegen elke gangbare praktijk. Het bindt echter alleen de betrokken partijen waardoor andere gemeenten de huidige procedure kunnen blijven volgen.

De courante praktijk is dat tegen uiterlijk het begin van het aanslagjaar de belastingreglementen moeten zijn goedgekeurd. In de nieuwe gemeentewet is ingeschreven dat de begroting in oktober af moet zijn. In de meeste gemeenten worden dan

Keulen

tegelijkertijd de belasting- en retributiereglementen goedgekeurd. In sommige gemeenten echter gebeurt dat inderdaad later en wordt er gewerkt met voorlopige twaalfden.

Het vonnis is vorige week betekend en de Waalse regering en de gemeente zelf gaan in beroep. Nadien is nog eventueel een verbreking mogelijk door het Hof van Cassatie. We volgen het dossier dan ook nauwgezet op, maar paniekscenario's zijn niet nodig. De verdere juridisering van onze samenleving zorgt ervoor dat burgers makkelijker naar de rechtbank stappen. Omdat het vonnis ingaat tegen elke courante bestuurspraktijk, lokt het overal verbazing uit. Het zal nog een hele tijd duren vooraleer we het arrest van het hof van beroep kennen. We blijven dan ook vasthouden aan de huidige manier van werken.

Voor Elia geldt hetzelfde verhaal. Ik ben dat nagegaan, onder meer door uw toedoen, want u sluit zich ook altijd aan bij vragen hierover van collega-burgemeesters. Op federaal niveau krijgen we altijd het antwoord dat het als zodanig geen bezwaar kan zijn, en dat we niet hoeven te panikereren. Het vonnis verbaast ook hen, vooral dan de motivatie omtrent de retroactiviteit.

De heer Jan Verfaillie: Mijnheer de minister, weet u wanneer het dossier van Elia ter tafel komt in de Vlaamse Regering?

Minister Marino Keulen: We hebben daarover om de twee tot drie dagen contact met de federale kabinetten, zowel dat van de minister verantwoordelijk voor de energiemarkt, de heer Verwilghen, als met de diensten van de kanselarij van de eerste minister. We blijven het dus volgen. Over de elektriciteitswet moet nu in de federale Kamer worden gestemd. Daarna moet er een KB komen dat de verdeling over de gemeenten regelt. Daarover is dan wel een overleg met de gewesten nodig. Men bezweert me dat het op tijd klaar zal zijn. Ik hoop dat ook, want ik ben zelf ook sterk bij de gemeenten betrokken, en weet dus goed wat er op lokaal niveau omgaat.

De voorzitter: Ik kan de minister hierin steunen. Vele gemeenten kunnen slechts hun begroting sluitend maken op voorwaarde dat ze dit nog voor 2004 en 2005 kunnen invullen. Het is voor iedereen belangrijk.

Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Marleen Vanderpoorten tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de eventuele verplichting voor de gemeenten om bij de verkiezingen van 2006 het elektronisch stemmen in te voeren

Vraag om uitleg van de heer Mark Demesmaeker tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over het veralgemenen van het elektronisch stemmen

De voorzitter: Aan de orde zijn de samengevoegde vragen om uitleg van mevrouw Vanderpoorten tot de heer Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de eventuele verplichting voor de gemeenten om bij de verkiezingen van 2006 het elektronisch stemmen in te voeren, en van de heer Demesmaeker tot minister Keulen, over het veralgemenen van het elektronisch stemmen.

Mevrouw Vanderpoorten heeft het woord.

Mevrouw Marleen Vanderpoorten: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, veel mensen zijn met dit onderwerp bezig, maar ze geven pas hun bedenkingen als de verkiezingen achter de rug zijn. De afgelopen jaren zijn heel wat kiesomschrijvingen – om en bij de 50 percent – omgeschakeld naar het elektronisch stemmen. De andere 50 percent staat echter niet te springen om die overstap te maken, en ze hebben daar zeer uiteenlopende redenen voor.

Op zeker ogenblik zijn er in de Vlaamse Regering stemmen opgegaan om de gemeenten te verplichten bij de eerstvolgende verkiezingen een elektronische stembusgang te organiseren. Blijkbaar is dat idee nu echter verlaten. Vandaar mijn vraag.

Mijnheer de minister, denkt u er alsnog aan de gemeenten te verplichten de verkiezingen van 2006 elektronisch te organiseren? Zo ja, geeft dat dan geen problemen met de timing? Zou er in dat geval nog steeds financiële steun aan de gemeenten worden gegeven?

De voorzitters van de stembureaus hebben ook steeds meer moeite om personeel te vinden voor het organiseren van de verkiezingen. Dat is wel niet de oorzaak, maar toch een belangrijk bijkomend aspect.

De voorzitter: De heer Demesmaeker heeft het woord.

De heer Mark Demesmaeker: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, mijn vraag ligt in het verlengde hiervan. Op de webstek van de VVSG las ik dat de geplande veralgemening die de vorige minister van Binnenlandse Aangelegenheden in het vooruitzicht had gesteld, werd afgevoerd.

Ter voorbereiding van mijn vraag ben ik gaan snuisteren in de archieven, om de vroeger hierover gestelde vragen erop na te lezen. Blijkens het verslag van de commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden van 12 november 2002 stelde minister Van Grembergen in het vooruitzicht dat tegen de volgende gemeenteraadsverkiezingen in 2006 het elektronisch stemmen veralgemeend zou worden.

In het verslag van dezelfde commissie van 17 juni 2003 bevestigde de minister dit nogmaals. Ik citeer: 'Op 22 maart 2003 heeft de Vlaamse Regering de formele beslissing genomen om bij de voorbereiding van een Vlaams gemeente- en provinciedecreet uit te gaan van een veralgemening van het geautomatiseerd stemmen in alle gemeenten van het Vlaamse Gewest. De verkiezingen zullen in 2006 op basis van dit decreet worden georganiseerd. De Vlaamse Regering heeft zich principieel akkoord verklaard om de gemeenten te subsidiëren voor de noodzakelijke aankoop van nieuwe stemapparatuur. De Vlaamse Regering is niet bereid het volledige bedrag te betalen, maar verklaarde enkel haar deel van deze lasten te willen dragen.'

Verderop in het verslag lees ik de volgende woorden van de minister: 'In uitvoering van de beslissing van de Vlaamse Regering van 22 maart 2003 heb ik de minister van Binnenlandse Zaken al op 24 april schriftelijk verzocht een overleg op te starten over de organisatie van geautomatiseerde verkiezingen. Ik heb nog steeds geen antwoord gekregen van de minister van Binnenlandse Zaken en ik verwacht dit antwoord overigens niet meer van de huidige minister.'

Mijnheer de minister, heeft de opvolger van de toenmalige minister van Binnenlandse Zaken al een antwoord gestuurd aan u als opvolger van de toenmalige Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden? Wat staat er in dat antwoord?

Op de webstek van de VVSG staat te lezen dat de plannen nu zijn afgevoerd, en dat de noodzakelijke kredieten uit de Vlaamse ontwerp-begroting voor 2005 zijn geschrapt. Er zijn niet alleen budgettaire redenen voor deze beslissing, het werd ook stil aan onmogelijk om alles nog tijdig te organiseren. De gemeenteraadsverkiezingen van oktober 2006 worden de eerste die het Vlaamse Gewest helemaal zelf zal organiseren.

Mijnheer de minister, bestaan er plannen om het elektronisch stemmen bij de komende gemeenten- en provincieraadsverkiezingen alsnog te veralgemenen? Hebt u in de huidige stand van zaken concrete voorstellen voor de financiering van het elektronisch kiessysteem? Hebt u overleg gepleegd met de federale minister van Binnenlandse Zaken over de invoering van een veralgemeend elektronisch kiessysteem?

De voorzitter: De heer Verfaillie heeft het woord.

De heer Jan Verfaillie: Mijnheer de voorzitter, ik heb een maand geleden al in een beleidsbrief gelezen dat het veralgemeend elektronisch stemmen zou worden afgevoerd. Ik denk dat er vooral budgettaire redenen zijn.

Mijnheer de minister, ik vraag duidelijkheid voor de gemeenten. Mijn gemeente is een van de weinige West-Vlaamse gemeenten waar elektronisch wordt gestemd. In West-Vlaanderen stemmen er maar drie of vier van de 64 gemeenten elektronisch. Veel collega's hebben onlangs nog verklaard dat ze in 2006 ook elektronisch zouden stemmen. Nu blijkt dit niet het geval te zijn. Mijnheer de minister, ik wil u vragen de gemeenten snel op de hoogte te brengen, zodat ze hiermee rekening kunnen houden.

De voorzitter: Mijnheer de minister, er is een probleem als er een verschil blijft tussen de gemeenten. Op termijn is dit een nadeel voor gemeenten die vandaag elektronisch stemmen. De analyse van de resultaten die kan worden gemaakt in een gemeente waar manueel wordt gestemd, kan niet gebeuren in een gemeente waar elektronisch wordt gestemd. In dit laatste geval zijn er globale cijfers beschikbaar, maar in de andere gemeenten – mits een goede organisatie – is het mogelijk om bijna voor elke straat te zeggen hoe werd gestemd. Dat heeft strategische implicaties. De ene gemeente be-

Voorzitter

schikt over die gegevens en de andere niet. We kunnen dit verschil tussen de verschillende Vlaamse gemeenten niet lang in stand houden.

Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen: In 2006 zal er geen veralgemeende elektronische stemming zijn. We hebben ook al contact opgenomen met de federale minister van Binnenlandse Zaken. Er is nog geen begin van een akkoord, dat in de eerste plaats over het systeem, de apparatuur en de software moet handelen. Dit akkoord moet niet alleen worden gesloten tussen Vlaanderen en de federale overheid, maar tussen alle betrokken gewesten.

We willen, zoals de vorige Vlaamse Regering, een systeem dat voor alle verkiezingen kan worden gehanteerd, dus zowel voor de verkiezingen voor gemeente en provincie als voor de wetgevende verkiezingen van de regionale parlementen, de federale kamers en het Europees parlement. We hebben dus een systeem nodig waarvan de apparatuur en de software toelaten alle verkiezingen te organiseren. Er moet een akkoord tot stand komen tussen alle partners die vandaag verantwoordelijk zijn voor de organisatie van verkiezingen.

Vlaanderen is vandaag verantwoordelijk voor de gemeentelijke en provinciale verkiezingen, de federale overheid voor de organisatie van alle andere verkiezingen. Daarna kunnen we tot een vergelijk komen over de verdeling van de kosten. Waar elektronisch wordt gestemd, is de verdeling van de kosten als volgt: 50 percent wordt betaald door het betrokken gemeentebestuur, 30 percent door Vlaanderen en 20 percent door de federale overheid.

Het is onze ambitie dat de gemeenten een jaar op voorhand weten waar ze aan toe zijn. Niet alleen het kiessysteem – hoe de gemeente politiek wordt georganiseerd – moet duidelijk zijn, maar het is ook belangrijk te weten of manueel of elektronisch wordt gestemd. 1 juli 2005 is voor mij de uiterste datum om duidelijkheid te creëren, maar tegen die datum zal er geen vergelijk zijn. Het is goed dat iedereen weet hoe de kaarten liggen. We doen voorlopig verder met de huidige werkwijze, maar het is wel mijn ambitie om tijdens deze legislatuur tot een regeling te komen tussen alle partners die verantwoordelijk zijn voor verkiezingen.

De gemeenten die vandaag al elektronisch stemmen, kunnen dit vanzelfsprekend ook in de toekomst blijven doen. Uit overleg met de VVSG blijkt ook – en ik gebruik dit niet als gezagsargument – dat dit voor de gemeenten niet echt een belangrijk thema is. Als vandaag aan de gemeenten wordt gevraagd wat hun prioriteit is voor Vlaanderen, wijzen ze niet onmiddellijk op de manier van stemmen.

Van de 308 gemeenten in Vlaanderen zijn er vandaag 145 waar elektronisch wordt gestemd. Dit is 47 percent van de gemeenten en 50 percent van de bevolking.

De voorzitter: De heer Demesmaecker heeft het woord.

De heer Mark Demesmaecker: Ik begrijp dat de gemeenten er niet echt wakker van liggen, maar ik stel vast dat anderhalf jaar geleden in deze commissie werd gezegd dat er een veralgemeende invoering van het elektronisch stemmen komt. Vandaag wordt gezegd dat het niet zo zal zijn. Ik vind het jammer, want de verschillen zijn niet lang vol te houden.

Mijnheer de minister, u zegt dat er nog geen begin van een akkoord is met Binnenlandse Zaken. Ik wil dan wel weten wat precies de knelpunten zijn.

Minister Marino Keulen: Het probleem ligt niet bij het federale ministerie van Binnenlandse Zaken. We moeten ook rekening houden met de andere gewesten. In Wallonië is het elektronisch stemmen iets minder ingeburgerd dan in Vlaanderen. Volgens het gemeentedecreet worden in Wallonië een aantal zaken anders georganiseerd dan in Vlaanderen.

Een aantal partners met een eigen autonomie moeten tot een akkoord komen over een gemeenschappelijk belang, met name de organisatie van de verkiezingen en de ter zake gehanteerde werkwijze.

Ik wil duidelijk stellen dat niet de federale overheid dwars ligt. In feite ligt niemand dwars, maar in het verleden werd niet echt aan de kar getrokken. Het werd wel als principe vooropgesteld, maar er is nooit echt werk van gemaakt. Het overleg moet nu gebeuren, zowel met de federale overheid als met de gewestelijke partners.

Keulen

Het gaat dan alleen maar over techniek, software en apparatuur. Later komt de verdeling van de kosten aan bod. Pas dan bereiken we een akkoord.

In deze legislatuur zullen, na 2006, nog verkiezingen plaatsvinden. Het is de bedoeling na de gemeente- en provincieraadsverkiezingen zo snel mogelijk een veralgemeende toepassing van het elektronisch stemmen in te voeren.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Mark Demesmaeker tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de werking van intergemeentelijke dienstverlenende verenigingen

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Demesmaeker tot de heer Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de werking van intergemeentelijke dienstverlenende verenigingen.

De heer Demesmaeker heeft het woord.

De heer Mark Demesmaeker: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, mijn vraag gaat over de werking van intergemeentelijke dienstverlenende verenigingen, en heeft te maken met mogelijke oneerlijke concurrentie met privé-bedrijven. Uit wat ik hoor, blijkt dat sommige privé-bedrijven dit als dusdanig ervaren, en ik denk dat hier en daar een probleem dreigt te ontstaan.

Mijnheer de minister, een aantal dienstverlenende verenigingen organiseren jaarlijks een verkoop van planten, meestal haagplanten, houtkanten en streekeigen groen. Op zich staan we allemaal achter dergelijke acties. Als het aanbod van deze verenigingen aanvullend is op het assortiment dat bij privé-bedrijven is te vinden, is er geen probleem. Streekeigen groen draagt bij tot het behoud en herstel van de biodiversiteit. Op veel plaatsen worden gemengde houtkanten en wilde hagen aangeboden. Dit is niet alleen mooi, maar ook een aantrekkingspool voor insecten, vogels en kleine knaagdieren. Ik wil benadrukken dat het lovenswaardige

initiatieven zijn, die bijdragen tot de bewustwording van de bevolking.

De situatie is anders als die intergemeentelijke verenigingen jaar na jaar steeds meer op het terrein komen van de bestaande tuin- en plantencentra. Het gaat om een begrijpelijke evolutie, want de acties kennen een groot succes, maar ik voel dat er wrevel en ongerustheid ontstaat bij privé-bedrijven.

Ik geef een voorbeeld om duidelijk te maken waar het spanningsveld zich situeert. In de streek rond Leuven heeft IGO Leuven zich op 10 maart 2004 omgevormd tot een intergemeentelijke dienstverlenende vereniging. Samen met de regionale landschappen Noord-Hageland en Dijleland, de vrienden van Heverleebos en Meerdaalwoud, Natuurpunt Oost-Brabant en 26 gemeenten worden onder andere haagplanten aangeboden. Er wordt een haagcampagne gevoerd onder het motto 'Meer natuur in je eigen omgeving!'. Ook dit jaar kregen mensen de kans om streekeigen groen aan te kopen tegen voordelige prijzen.

Door de omvang die de actie op 10 jaar tijd heeft aangenomen, heerst er ongerustheid bij de plaatselijke boomkwekers en planten- en tuincentra, temeer omdat zij niet worden betrokken bij de actie. Uitgerekend zij hebben de knowhow in huis, bieden de beste kwaliteit en kunnen de bevolking een uitgebreide service, informatie en nazorg bieden. De privé-kwekers zien met lede ogen aan hoe de actie jaar na jaar groeit en het assortiment steeds groter wordt.

Er worden bijvoorbeeld ook klimplanten aangeboden. In een vorig leven, toen ik nog voor een bepaald mediabedrijf werkte, heb ik kunnen bekijken wat werd aangeboden. In het aanbod zit bijvoorbeeld blauwewegen, wat moeilijk streekeigen groen genoemd kan worden. Er worden klimplanten aangeboden die ook in de tuincentra terug te vinden zijn, en de tuincentra ervaren een dalende verkoop.

IGO Leuven maakt reclame in de Streekkrant met de advertentie 'lage prijzen voor haagplanten'. De kwekers zeggen dat de publiciteitskosten en de werkings- en personeelskosten worden betaald door de belastingbetaler, en dat ze oneerlijke concurrentie ervaren. Het evenwicht dreigt zoek te raken.

Demesmaeker

Mijnheer de minister, strookt de werking van de IGO's met de doelstellingen van deze verenigingen? Is er volgens u sprake van oneerlijke concurrentie bij de plantenactie van IGO Leuven of bij soortgelijke acties van andere intergemeentelijke dienstverlenende verenigingen? Zo ja, zult u optreden?

Waarom worden de plaatselijke boomkwekers en tuincentra niet betrokken bij de uitwerking? Dit zou veel wrevel kunnen voorkomen. Mijnheer de minister, wat kunt u hieraan doen? Welke maatregelen kunt u nemen om de lokale economie te beschermen tegen dergelijke acties van intergemeentelijke dienstverlenende verenigingen?

De voorzitter: De heer Van Dijk heeft het woord.

De heer Wim Van Dijk: Mijnheer de voorzitter, de problematiek die de heer Demesmaeker schetst, is al een tijdje actueel in het arrondissement Leuven. De sector zelf heeft een aantal mensen gecontacteerd. Ook ikzelf werd gecontacteerd door een uitbater van een plantencentrum, want er is wel degelijk een probleem.

Ik zit samen met de voorzitter van IGO Leuven in de gemeenteraad van Tienen. Ik heb met haar van gedachten gewisseld over dit punt, maar zij minimaliseerde het probleem en trachtte het protest te herleiden tot de persoonlijke frustraties van een uitbater van een plantencentrum. Mijnheer de voorzitter, ik denk dat het protest breder is dan voorspeld. Het komt al enkele weken in de pers aan bod, wat wijst op een gebrekkig overleg met de sector.

Ook in de provincieraad hebben we dit aangekaart. Gedeputeerde Swinnen, die ook ondervoorzitter is van IGO Leuven, heeft toegegeven dat er voor de kleinere spelers in de sector inderdaad een probleem is. Mijnheer de minister, ik meen te weten dat er zelfs een brief naar u is gestuurd, waarop helaas nog geen reactie is gekomen.

Het is niet onze bedoeling de promotie van streek-eigen groen in de wielen te rijden. Hoe meer promotie, hoe beter, maar het kan niet de bedoeling zijn dat campagnes als de haagcampagne en de campagne groene gevels van IGO Leuven met subsidies de concurrentie aangaan met de reguliere markt. IGO Leuven krijgt voor de haagcam-

pagne en de campagne groene gevels subsidies van de provincie, de gemeenten en zelfs van Europa. Hierdoor wordt het plantenmateriaal tegen lage prijzen op de markt gebracht. Ik kan begrijpen dat de sector daar problemen mee heeft.

Mijnheer de minister, ik vraag me af of de haagcampagne in strijd is met het decreet op de intergemeentelijke samenwerking. Artikel 11 stelt: 'Ongeacht haar doelstellingen hebben haar verbintenissen geen handelskarakter.' Is de haagcampagne en de campagne groene gevels misschien in strijd met de wet op de handelspraktijken? Ik weet het niet, want ik ben geen jurist, maar ik stel wel de vraag. Als het IGO materiaal aankoopt bij de groothandel, hiervoor reclame maakt en producten aanbiedt tegen bodemprijzen, vraag ik me af of dit conform de wet gebeurt.

Ik wil de zaak niet op de spits drijven, want er zijn mogelijke oplossingen, die ook door de sector worden voorgesteld. Er kan bijvoorbeeld met cheques of kortingsbons worden gewerkt. Op die manier verkoopt de intergemeentelijke vereniging niets zelf, maar kunnen de particuliere deelnemers tegen lage prijzen bij de handelaars hun plantmateriaal aankopen.

Mijnheer de minister, is de beschreven praktijk strijdig met het decreet of de wet op de handelspraktijken? Kunt u zich vinden in een oplossing zoals de cheques of de kortingsbons?

De voorzitter: Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen: Mijnheer de voorzitter, geachte leden, deze aangelegenheid is een randgeval. We kunnen hierover heel lang discussiëren. Voor de toezichthoudende overheid is het fundamentele punt dat, om te kunnen optreden, de termijnen niet verstreken mogen zijn. Die periode bedraagt 60 dagen. Ondertussen is die voorbij. Hetgeen werd beslist, is dan ook onverkort van toepassing.

Dit is een grensgeval. Zoals de heer Demesmaeker ook al aangaf, is er een doelstelling waar niemand tegen is. Dat maakt het natuurlijk des te moeilijker. We kunnen hier in elk geval spreken van een evenwichtsoefening.

Het spreekwoord 'schoenmaker, blijf bij je leest', is hier ook van toepassing. Het gaat om een ge-

Keulen

val waarbij mensen van een assortiment moeten leven. Ze moeten met privé-middelen zorgen voor een bedrijfsvoering. Ten gevolge van het nieuw intergemeentelijk decreet inzake de samenwerking van gemeenten, is IGO omgevormd tot een intergemeentelijke dienstverlener. De betrokkenen moeten rond de tafel zitten om te zien of er een overeenkomst kan worden bereikt.

De idee van kortingsbonnen, van cheques of van toelagen is relevant. Het aanbrenge van hagen en haagkanten om erosie tegen te gaan, om te verfraaien, of om andere doelstellingen te bereiken, kan worden gepromoot. Daardoor worden kansen gegeven om het einddoel te bereiken. Degenen die moeten leven van de verkoop van planten, siergroenten, enzovoort, behalen daarnaast een omzet. Dit zorgt voor een win-winsituatie voor alle betrokken partijen, namelijk voor de zaakvoerder en voor de degenen die opkomen voor milieudoelstellingen, terwijl ze toch buiten elkaars vaarwater blijven.

De vraag is natuurlijk waar de grens ligt. De doelstellingen van de intergemeentelijke dienstverlenende samenwerking zijn ruim. Als er morgen milieuvriendelijke wagens op de markt zouden komen, dan kunnen we ook raakvlakken bedenken. Als er iets dergelijks gebeurt, pleit ik ervoor dat er wordt gezocht naar partners die er dagelijks mee bezig zijn en er een reden van bestaan in vinden. Er mag geen sfeer ontstaan die al snel aanleiding kan geven tot opmerkingen over concurrentievervalsing. Degenen die werken met gemeenschaps-gelden, moeten geen rendement halen. De kosten worden uiteindelijk gefinancierd door de aandeelhouders-gemeentebesturen. In het andere geval moet men zelf zorgen voor de nodige financiën. In dit geval moet de privé-bedrijfsvoering worden gefinancierd.

We sturen vandaag nog een brief naar IGO-Leuven om de volgende hagencampagne anders te organiseren. Daarbij moet meer rekening worden gehouden met de lokale telers en moet er vooral op worden gelet niet marktverstoring te treden.

De voorzitter: De heer Demesmaecker heeft het woord.

De heer Mark Demesmaecker: Mijnheer de minister, ik ben blij met dat initiatief. Het verheugt me dat u

aanvoelt dat het hier wel degelijk om een randgeval gaat. Ik begrijp dat de termijn verstreken is om op te treden. Ik vraag u dan wel om de zaak in de toekomst nauwlettend in de gaten te houden.

Het systeem van de kortingsbons is inderdaad een zeer goed voorstel. De sector is daar zelf vragende partij voor. Het zou in elk geval een goede zaak zijn, mochten de mensen in de sector aanvoelen dat ze betrokken worden. Hierdoor zou heel wat wreveld uit de wereld worden geholpen.

Minister Marino Keulen: Mijnheer Demesmaecker, wij staan in voor het toezicht op de klachten. Wij zijn niet degenen die alles wat wordt beslist, opvragen en controleren. We willen in Vlaanderen net af van die keizer-kostermentaliteit. Vanaf het ogenblik dat we klachten ontvangen, treden we op. De klachten moeten dan wel binnen de afgesproken termijn worden ingediend. In dit geval gaat het om 60 dagen. Die periode is ruim voldoende om aan de betrokken partijen, aan degenen die zich benadeeld voelen, de tijd te geven om verhaal te zoeken bij de toezichthoudende overheid, in casu het Vlaamse Gewest.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 14.39 uur.*

HANDELINGEN

De handelingen zijn het woordelijk verslag van de plenaire vergaderingen en van de in openbare commissievergaderingen gehouden interpellaties en vragen om uitleg.

Ze worden in twee edities uitgegeven:

- de eerste, met witte kaft, bevat de handelingen van de plenaire vergaderingen;
- de tweede, met witte kaft en met bovenaan links de letter C met een chronologisch volgnummer, de vermelding van de commissie met het volgnummer van de vergadering per commissie, bevat de handelingen van de in openbare commissievergaderingen gehouden interpellaties en vragen om uitleg. Per commissie en per vergadering wordt een editie van de handelingen uitgegeven.

FIN : Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting
SFIN : Subcommissie voor Financiën en Begroting
BRU : Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand
BIN : Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Bestuurszaken, Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Decreetevaluatie
WON : Commissie voor Wonen, Stedelijk Beleid, Inburgering en Gelijke Kansen
BUI : Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking en Toerisme
OND : Commissie voor Onderwijs, Vorming, Wetenschap en Innovatie
CUL : Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media
WEL : Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
ECO : Commissie voor Economie, Werk en Sociale Economie
SWAP: Subcommissie voor Wapenhandel
LEE : Commissie voor Leefmilieu en Natuur, Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid en Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed
SLAN: Subcommissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid
OPE : Commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie

